

Clasa a VII-a. EDUCAȚIE SOCIALĂ. Educație pentru cetățenie democratică
U.I. Drepturile omului. Forme de guvernământ și regimuri politice

SUPPORT DE LECȚIE

FORME DE GUVERNĂMÂNT ȘI REGIMURI POLITICE

FORME DE GUVERNĂMÂNT

Def: reprezintă organizarea puterii supreme de stat, modul de formare și competența organelor supreme ale statului. În lume există două forme de guvernământ: **monarhia și republica**

MONARHIA – caracteristicile funcției monarhice

- Ereditară – funcția de șef de stat (monarh: împărat, rege, principe, duce, domn, etc) se moștenește în cadrul aceleiași familii domnitoare (dinastie)
- Viageră – funcția de șef de stat este deținută de regulă pe viață

REPUBLICA – caracteristicile funcției prezidențiale

- Temporară – Funcția de șef de stat (președinte) este deținută pe o perioadă limitată în timp, denumită mandat prezidențial
- Electivă – Funcția prezidențială este obținută în urma unor alegeri

REGIMURI POLITICE

Def: este ansamblul instituțiilor și raporturilor politice prin care clasa politică își îndeplinește programul politic și deci totalitatea **relațiilor existente între stat și societate**

Clasificarea regimurilor politice → în funcție de natura relațiilor dintre societate și stat

- a. societatea controlează statul prin vot → **democrație**
- b. statul controlează societatea → **dictaturi** (clasice / autoritare + totalitare)

În concluzie, în epoca contemporană există trei tipuri majore de regimuri politice:

regimuri democratice,
regimuri autoritare
regimuri totalitare (fascism, nazism comunism)

Așadar, în funcție de forma de guvernământ și regimul politic, statele pot avea următoarele

FORME DE ORGANIZARE STATALA

- Monarhie absolută – regim politic dictatorial specific evului mediu
- Monarhie autoritară (România /Carol II / 1938-1940 – potrivit Constituției din 1938)
- Monarhie parlamentară / constituțională – regim politic democrat –
Monarhiile europene actuale, Japonia Republică dictatorială

Republici democratice

- Republica prezidențială (președintele deține atribuții largi pe plan executiv) –SUA
- Republica parlamentară (parlamentul controlează celelalte instituții ale statului - Germania
- Republică semiprezidențială (echilibru între atribuțiile președintelui și ale parlamentului) –Franța, România (potrivit Constituției din 1991)

EVOLUȚIA FORMELOR DE ORGANIZARE STATALĂ IN ROMÂNIA

1. 1866-1938 Monarhie constituțională → pe baza a două legi fundamentale
  - a. Constituția din 1866 (in vigoare in perioada 1866-1923)
  - b. Constituția din 1923 (in vigoare in perioada 1923-1938)
2. 1938 – Monarhie autoritară → pe baza Constituției din 1938
3. 1940-1944 – Dictatura militară
4. 1944-1947 - Monarhie constituțională
5. 1947-1989 – Republică totalitară comunistă → pe baza legilor fundamentale
  - a. Constituția din 1948
  - b. Constituția din 1952
  - c. Constituția din 1965
6. 1989-.... Republică semiprezidențială → pe baza Constituției din 1991

EXERCITII DE FIXARE A CUNOȘTIINTELOR

1. Menționați două forme de guvenământ
2. Menționați două deosebiri între funcțiile de șef de stat specifice celor două forme de guvernământ
3. Menționați trei tipuri de regimuri politice, evidențiind natura relațiilor dintre stat și societate
4. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia, în a doua jumătate a secolului XX, România a trecut prin două regimuri politice total diferite
5. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia o constituție a stat la baza construcției democratice a României în a doua jumătate a secolului al XX-lea.